

Objavljen Pravilnik o Komisiji za procjenu potrebe korisnika za uslugom osobne asistencije, obliku i sadržaju liste procjene potreba korisnika te mjerilima i broju sati usluge osobne asistencije

U petak, 29. svibnja 2026. u Narodnim novinama objavljen je Pravilnik o Komisiji za procjenu potrebe korisnika za uslugom osobne asistencije, obliku i sadržaju liste procjene potreba korisnika te mjerilima i broju sati usluge osobne asistencije. Pravilnik stupa na snagu 6. lipnja 2026. godine, osmoga dana od dana objave.

Riječ je o provedbenom aktu koji je donijelo Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, a kojim se uređuju sastav i način rada Komisije za procjenu potrebe korisnika, oblik i sadržaj liste procjene potreba, mjerila za procjenu te broj sati usluge osobne asistencije. Pravilnik je donesen nakon Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, kojom je naglašena potreba individualnijeg pristupa procjeni potreba korisnika.

Najvažnija novost koju Pravilnik donosi je mogućnost priznavanja usluge osobne asistencije do 24 sata dnevno, odnosno do opsega podrške koji odgovara stvarnim potrebama korisnika tijekom cijelog dana. Time se prvi put jasno otvara mogućnost da se korisnicima kojima je pomoć druge osobe potrebna i tijekom noći prizna potreba za osobnom asistencijom i u noćnim satima.

Ova je promjena posebno važna za osobe kojima podrška nije potrebna samo tijekom dnevnih aktivnosti, nego i radi sigurnosti, premještanja, promjene položaja tijela, korištenja pomagala, komunikacije, odlaska na toalet, hranjenja, disanja, uzimanja terapije ili drugih potreba koje se mogu javljati tijekom noći. Pravilnik time omogućuje da se potreba korisnika sagleda cjelovito, kroz stvarni ritam života i ovisnost o pomoći druge osobe, a ne samo kroz dnevne aktivnosti.

Prema Pravilniku, broj sati usluge osobne asistencije određuje se na temelju procjene potreba korisnika i bodova ostvarenih kroz propisane liste procjene. Međutim, uz izračun broja sati prema listama, Komisiji je otvorena i mogućnost priznavanja dodatnog broja sati korisniku ako se u postupku procjene utvrdi da je to potrebno. To znači da liste procjene predstavljaju osnovu za izračun, ali ne moraju biti jedini kriterij u situacijama u kojima stvarne životne okolnosti korisnika pokazuju potrebu za većim opsegom podrške.

Upravo ta mogućnost dodatnog priznavanja sati važan je iskorak prema individualnijem pristupu. Komisija će, osim bodova iz liste procjene, moći uzeti u obzir konkretne okolnosti u kojima korisnik živi, intenzitet i učestalost potrebe za podrškom, potrebu za pomoći tijekom noći te druge okolnosti koje utječu na svakodnevno funkcioniranje korisnika.

Pravilnik također dodatno uređuje mjerila na temelju kojih se procjenjuje potreba za uslugom osobne asistencije. Procjena uključuje vrstu oštećenja trećeg ili četvrtog stupnja težine invaliditeta, odnosno oštećenja funkcionalnih sposobnosti, objektivne materijalne i socijalne okolnosti u kojima korisnik živi te specifične individualne potrebe korisnika. Na temelju tih mjerila utvrđuje se broj bodova, a bodovi se povezuju s brojem sati usluge osobne asistencije.

Novost je i da pravo na uslugu osobne asistencije mogu ostvarivati osobe neovisno o životnoj dobi, uključujući i djecu mlađu od 18 godina, ako se u postupku procjene utvrdi potreba za takvom uslugom. Pravilnik predviđa i mogućnost kombiniranja osobne asistencije s drugim oblicima podrške, poput pomoći u kući, pomoći pomoćnika u nastavi, usluge boravka, statusa roditelja njegovatelja ili njegovatelja te drugih prava i usluga. U takvim slučajevima ne odlučuje se automatizmom, nego se procjenjuje stvarna potreba korisnika i podrška koju već ostvaruje.

Procjenu potrebe za uslugom provodit će Komisija koju osniva županijska služba, odnosno Služba Grada Zagreba Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Komisija procjenjuje potrebu za uslugom osobne asistencije koju pruža osobni asistent, komunikacijski posrednik ili videći pratitelj, broj potrebnih sati usluge te, kada je to primjenjivo, opravdanost pružanja usluge korisniku od strane člana obitelji. Procjena se provodi na temelju razgovora s korisnikom, odnosno podnositeljem zahtjeva i/ili njegovim zakonskim zastupnikom, dokumentacije, a prema potrebi i terenskim obilaskom.

Objavom Pravilnika uspostavljen je provedbeni okvir za novi način procjene potreba korisnika osobne asistencije. Najveći iskorak odnosi se na mogućnost priznavanja podrške tijekom cijelog dana i noći, uključujući dodatne sate kada ih Komisija utvrdi potrebnima. Time se otvara prostor da se osobna asistencija određuje prema stvarnim potrebama korisnika, a ne samo prema unaprijed zadanim kategorijama.

Pravilnik je dostupan u Narodnim novinama:https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2026_05_56_702.html